

Ellada, agari mou

Οχι μόνο κοιτίδα της δημοκρατίας, αλλά και σύγχρονη δημιουργική χώρα

«Ellada, agari mou» απαντά ο Ετιέν Ρολάν, πρώην διευθυντής της Γαλλικής Σχολής Αθηνών (EFA) και επίτιμος καθηγητής Ελληνικής Αρχαιολογίας στο

Πανεπιστήμιο Paris I - Πάνθεον - Σορβόνη, στο πρόσφατο δισέλιδο δημοσίευμα της «Monde» με τίτλο «Ελλάδα - Ευρώπη: η μεγάλη παρεξήγηση», όπου αμφισβη-

τούνταν η ευρωπαϊκότητα της χώρας μας. Το σχόλιό του φιλοξενήθηκε στην ιστοσελίδα των συνδρομητών της γαλλικής εφημερίδας.

ΤΑ ΝΕΑ / LE MONDE
ΤΟΥ ETIENNE ROLAND

Νιώθω βαθιά ταπεινωμένος, ως φιλέλληνας, όταν μια εφημερίδα τολμά να βάλει τίτλο πως η Ελλάδα είναι «μια χώρα ίσως λιγότερο "ευρωπαϊκή" απ' ό,τι φαίνεται» κι όταν το περιεχόμενο αυτού του άρθρου είναι κακή σύνοψη μιας ιστορίας την οποία οι συντάκτες δεν έχουν ζήσει· νιώθω ταπεινωμένος, ως Γάλλος, που συμπατριώτες μου πληγώνουν με τέτοιο τρόπο την ιστορία και τροφοδοτούν τον μύθο του ψεύτη και πονηρού (ronéros στο πρωτότυπο) Έλληνα.

Αν λοιπόν δεν είναι η Ελλάδα ευρωπαϊκή χώρα, ποιος αξίζει αυτόν τον τίτλο; Ο γερμανός βάρβαρος ή η ύπουλη Αλβιών, την οποία ο μεγαλύτερος ποιητής της, ο Βύρνας, κατηγορούσε ήδη για λεηλασία της χώρας του Ομήρου; Περισσότερο ευρωπαϊκή η Αγγλία, που δεν επιθυμεί καμία ευρωπαϊκή αλληλεγγύη - και κυρίως όχι εκείνη που θα της κόστιζε χρήματα; Δεν είναι αυτή η χώρα που επανέφερε στην Ελλάδα τον στρατό και τον βασιλιά στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, πυροδοτώντας έναν κατακλυσμό που η Ελλάδα έμελλε να πληρώσει πολύ ακριβά, μια χώρα που μπορεί εντούτοις να υπερηφανεύεται για την αντίσταση την πιο υποδειγματική απέναντι στον Ναζί κατακτητή. Η ιδέα της Ευρώπης δεν έχει και πολλά χρόνια ζωής, αμφίβολα αν μπορούμε να διανέουμε διπλώματα ευρωπαϊκότητας. Τόσο η ιδέα όσο και το γεωγραφικό της περιεχόμενο είναι προς οικοδόμηση και όχι ένα ακέραιο δεδομένο.

Ο Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν έβαλε την Ελλάδα στην Ευρώπη διότι, λέει, από αυτή τη χώρα έρχονταν η δημοκρατία και ο πολιτισμός. Εστω, αν και μπορεί κανείς να πει πολλά για αυτή την αθηναϊκή δημοκρατία, την οπαδό της δουλείας, την ιμπεριαλιστική... Αλλά ο τόνος τοποθετείται εσφαλμένα, διότι το πρόβλημα δεν είναι να μάθουμε πού γεννήθηκε η δημοκρατία, το πρόβλημα είναι να αναγνωρίσουμε ότι ο ελληνικός ή, καλύτερα ως πούμε, ο ελληνορωμαϊκός πολιτισμός είναι το μόνο κοινό σκυρόδεμα σε μια ιστορία φτιαγμένη από αντιπαλότητες και παγκόσμιους πολέμους. Αυτός ο περίφημος ελληνικός πολιτισμός έθρεψε την Αναγέννηση, τα γράμματα και τις τέχνες, τους κλασικούς μας του 18ου αιώνα και γονιμοποίησε τις ελίτ του ίδιου αυτού αιώνα που συντάραξαν τον κόσμο.

Η θέση της Ελλάδας είναι στο κέντρο της Ευρώπης, πρόκειται άλλωστε για μία από τις πιο ζωντανές και τις πιο λαμπρές εστίες της ευρωπαϊκής κουλτούρας: με πρόσωπα αξιοσημείωτα σε όλους τους τομείς, και όχι μόνο στην ποίηση, με μια πρωτότυπη σχολή ζωγραφικής που αρχίζει από τον Θεόφιλο και οδηγεί στον Τσαρούχη μέσω του Εγγονόπουλου, με φιλόσοφους όπως ο Κορνιλιός Καστοριάδης... Δείτε ποιοι μεταφράζονται στην Ελλάδα: ο Βερνάν, ο Φουκό και ο Ντεριντά· δείτε πού διαπλάθονται οι ελίτ: στον τομέα της ιστορίας, η ΕΗΕΣΣ (Ανώτατη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών) έχει παίξει μεγάλο ρόλο. Και θα βρείτε στην Ελλάδα μια γενιά αξιόλογων

“

Η Ευρώπη έχει και ανατολίτικες ρίζες και είναι πολύ χρήσιμο να το θυμόμαστε σε αυτές τις εποχές δισοσύνταξης των πληθυσμών. Το μόνιο της Ευρώπης δεν είναι οι τράπεζες και οι τραπεζίτες αλλά ένας πολιτισμός, και ο ελληνικός πολιτισμός είναι ένα από τα στοιχεία που μας ενώνουν· υπάρχουν τόσο λίγα!

ιστορικών που συμμετέχουν στην ανανέωση του κλάδου.

Όλοι λοιπόν ψεύτες και κλέφτες τους οποίους πρέπει να υπερασπιστούμε γιατί εφύρανε κάποτε τη λέξη «δημοκρατία»; Υπάρχουν πολλά ακόμα πράγματα να βάλουμε στη ζυγαριά: η φιλοσοφία (α λα δυτικά), η ιστορία, το θέατρο... Υπάρχουν σήμερα σε αυτή τη χώρα άνδρες και γυναίκες από τους πιο καλλιεργημένους και τους πιο πολιτισμένους που γνωρίζω· δεν δέχομαι να τους βάζουν «βάρβαροι» στον πάγκο της Ευρώπης. Όσο για τους αξιοθρήντους κομπιναδόρους, σε ποια χώρα δεν υπάρχουν, έχοντας διασπαθίσει δεκάδες δισεκατομμύρια;

Το ερώτημα δεν είναι αν η Ελλάδα είναι περισσότερο ή λιγότερο ευρωπαϊκή: τα ίδια τα θεμέλια της Ευρώπης δεν υφίστανται χωρίς τον ελληνισμό. Να θυμίσουμε πως η Ευρώπη ήταν μια πριγκίπισσα από τη Φοινίκη που απίχθη από Κρήτες προκαλώντας μία από τις πρώτες διαμάχες μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Η Ευρώπη έχει λοιπόν και ανατολίτικες ρίζες κι αυτός είναι ένας πολύ κρίσιμος μύθος σε αυτές τις εποχές δισοσύνταξης των πληθυσμών. Το μόνιο της Ευρώπης δεν είναι οι τράπεζες και οι τραπεζίτες αλλά ένας πολιτισμός, και ο ελληνικός πολιτισμός είναι ένα από τα στοιχεία που μας ενώνουν· υπάρχουν τόσο λίγα!

Vive la Grece! Και ας μην αφήσουμε τεχνοκράτες να γονατίσουν φίλους και αδελφούς, πδσω μάλλον να τους ταπεινώσουν και να ταπεινώσουν κι εμάς.